

DOI 10.26886/2520-7474.2(56)2023.7

UDC: 378.637:78

**THEORETICAL ASPECTS THE FORMATION ARTISTIC-
REFLEXIVE SKILLS OF MASTER MUSIC STUDENTS IN THE PROCESS
PIANO TRAINING**

Yao Zijian, Postgraduate student

<http://orcid.org/0000-0002-7819-201X>

e-mail: shoruz@ukr.net

Anatoliy Avdiyevsky Faculty of Arts, Mykhailo Drahomanov Ukrainian State University, Kyiv, Ukraine

The article deals with the problem of forming artistic and reflexive skills of master students of musical art in the process of piano training on the basis of psychological, pedagogical and artistic and pedagogical analysis of scientific and methodological work on the problems of reflection, artistic reflection and reflexive skills of future teachers of musical art, teachers of art disciplines. It has been established that the reflection of master students of musical art makes it possible to personally model the process of piano teaching based on self-observation, self-assessment and self-correction of learning activities. It is noted that the awareness of the value of the mission of a music teacher in the context of its comparison with personal motivation for professional achievements testifies to the formation of reflective skills. The mechanism of artistic reflection of master students of musical art is revealed, which is based on the involvement of mental actions and operations of analysis, synthesis, comparison, concretization, abstraction, etc. A scientific generalization of the essence of the artistic and reflective skills of master's students of musical art is made, and the characteristic features of these skills are specified.

Key words. *Artistic and reflexive skills, master students of musical art, piano training, reflection, artistic reflection, self-observation, self-evaluation, self-correction, reflective analysis, artistic activity, mental actions and operations, functions of thinking.*

аспірант, Яо Цзицзянь Теоретичні аспекти формування мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва у процесі фортепіанного навчання / Факультет мистецтв імені Анатолія Авдієвського Українського державного університету імені Михайла Драгоманова, Київ, Україна.

У статті розглянуто проблему формування мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва у процесі фортепіанного навчання на основі психолого-педагогічного та мистецько-педагогічного аналізу науково-методичного доробку з проблематики рефлексії, мистецької рефлексії та рефлексивних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва, викладачів мистецьких дисциплін. Встановлено, що рефлексія магістрантів музичного мистецтва уможливує персональне моделювання процесу фортепіанного навчання, ґрунтуючись на самоспостереженні, самооцінюванні і самокорекції навчальної діяльності. Зазначено, що усвідомлення цінності місії вчителя музичного мистецтва у контексті її співставлення із персональною мотивацією щодо професійних досягнень засвідчують сформованість рефлексивних умінь. Розкрито механізм мистецької рефлексії магістрантів музичного мистецтва, який ґрунтується на залученні мисленнєвих дій та операцій аналізу, синтезу, порівняння, конкретизації, абстрагування тощо, актуалізуючи також всі функції мислення. Здійснено наукове узагальнення сутності мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва, а також конкретизовано характерні ознаки цих умінь.

Ключові слова: *Мистецько-рефлексивні уміння, магістранти музичного мистецтва, фортепіанне навчання, рефлексія, мистецька рефлексія, самопостереження, самооцінювання, самокорекція, рефлексивний аналіз, мистецька діяльність, мисленнєві дії та операції, функції мислення.*

Вступ. Динамічні й складні реалії сьогодення повсякчасно підвищують суспільний запит на формування особистості вчителя музичного мистецтва, викладача мистецьких дисциплін нової генерації – такої особистості, яка б володіла здатністю до нестандартного розв'язання завдань фахової діяльності щодо формування духовної культури в підростаючого покоління. Формування саме такої особистості вимагає від мистецької освіти поглиблення науково-методичного напрямку щодо розвитку магістрантів музичного мистецтва готовності до аналітично-самооцінювальних дій щодо процесуальних та результативних аспектів власної мистецької діяльності, а також щодо особистісного самоусвідомлення себе у фаховому мистецькому навчанні і в обраній професії. Означену готовність можна визначити як здатність до мистецької рефлексії, яка, у відповідності до наукової позиції А.Козир, ґрунтується як на критичному оцінюванні й осмисленні власних досягнень в мистецькому навчанні, так і на усвідомленні майбутнім фахівцем себе як творчої особистості, спроможної до саморозвитку й успішної самореалізації [5], [6].

Аналіз останніх джерел із проблеми. Аналіз науково-теоретичних джерел з проблеми формування та розвитку рефлексії як однієї з функцій мислення особистості загалом і педагогічного, етнопедагогічного мислення вчителя зокремабуло здійснено у наукових працях Ю.Гіппенрейтер, Н.Голубицької, С.Гончаренка, Г.Нагорної, Ю.Руденка, В.Семиченко, О.Хоружої, В.Шахова та ін.Проблематика

мистецької рефлексії як провідної характеристики професійної майстерності й мистецько-рефлексивної культури майбутніх учителів музичного мистецтва розкрита у науковому доробку А.Бриліна, Т.Гризоглазової, І.Зязюна, А.Козир, В.Міщанчук, Г.Падалки, І.Парфентьєвої та ін. В.Гаснюк, Л.С. Куева Давіла, А.Ліненко, Г.Падалка, І.Парфентьєва, О.Рудницьката ін. Висвітлювали теорію й практику формування мистецько-рефлексивної компетентності.

Водночас, доцільно зауважити, що проблематика формування мистецько-рефлексивних умінь у контексті фортепіанного навчання магістрантів музичного мистецтва ще не віднайшов системного розв'язання.

Мета статті. На основі психолого-педагогічного та мистецько-педагогічного аналізу понять «рефлексія», «мистецька рефлексія», «рефлексивні уміння» здійснити наукове узагальнення сутності мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва у контексті фортепіанного навчання, а також конкретизувати характерні ознаки цих умінь.

Виклад основного матеріалу. Для визначення сутності мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва», для створення авторського визначення цього поняття доцільно, на нашу думку, здійснити попередній психолого-педагогічний аналіз засадничого поняття «рефлексія». Аналіз наукових праць вчених-психологів (О.Алексєєв, В.Войтко, Ю.Гіппенрейтер, А.Зак, Є.Ільїн, В.Лефєвр, В.Слободчиков та ін.), а також провідних вчених у галузі педагогіки (С.Гончаренко, І.Зязюн, В.Кремінь, Г.Нагорна, Ю.Руденко та ін.), дозволяє осмислити феномен рефлексії в якості важливого фактору самовизначення і самоусвідомлення власної спроможності до особистісного творчого розвитку.

Провідні українські дослідники у галузі мистецької освіти, методики музичного навчання та виховання А.Авдієвський, А.Болгарський, І.Глазунова, Т.Гризоглозова, Н.Гуральник, А.Козир, Л.Куненко, Л.Масол, Г.Падалка, Г.Побережна, О.Ростовський, О.Рудницька, І.Топчиева, В.Федоришин, О.Хоружа, О.Щолокова та ін. без виключення зазначають про творчий характер роботи викладача мистецьких дисциплін, вчителя музичного мистецтва, підготовка до якої здійснюється під час навчання магістрантів музичного мистецтва [2], [7], [8], [14]. Причому названі вище дослідники стверджують про тісну взаємодію й взаємозалежність рефлексії як однієї з функцій мислення і творчої діяльності педагога-музиканта.

До прикладу, О.Хоружа, аналізуючи сукупний науковий доробок у галузі творчої діяльності вчителя музичного мистецтва, зазначає, що і фахове навчання студентів музично-педагогічних ЗВО, і їх подальша фахова діяльність містять у собі сукупність як суб'єктивних, так і об'єктивних передумов для творчості [13], [14].

На нашу думку, значущість феномену рефлексії для перетворень і новацій, притаманних творчій діяльності магістрантів музичного мистецтва, полягає в наступному:

по-перше, рефлексивно осмислювати, аналізувати, оцінювати й коригувати процес власної музично-творчої діяльності, зокрема, фортепіанного виконавства, сприяючи оригінальності, нестандартності й новизні результатів цієї діяльності;

по-друге, рефлексивно осмислювати, аналізувати, оцінювати й коригувати процес розвитку особистісних музично-творчих та інтелектуальних здібностей, умінь та навиків, розширювати досвід музично-творчої діяльності, уможливаючи переведення себе самого з одного стану в інший – більш високого рівня розвиненості означених здібностей та умінь;

по-третє, рефлексивно осмислювати, аналізувати, оцінювати й коригувати музично-педагогічну діяльність із школярами під час уроків музичного мистецтва у процесі «Виробничої педагогічної практики з музики», стверджуючись на перетворюючій позиції педагога-музиканта, спроможного перевести дітей з одного рівня сформованості музичної культури на інший – більш високий рівень.

Психологічний аспект дослідження феномену рефлексії особистості як однієї з найважливіших функцій мислення передбачає обов'язкове звернення до проблематики самоаналізу й самооцінювання, процесуальне провадження яких супроводжується залученням також мисленнєвих процесів співставлення власних уявлень про самого себе. Зокрема, рефлексія магістрантів музичного мистецтва передбачає критичне осмислення майбутнім фахівцем своєї Я-концепції, що дозволяє узгодити уявлення про власне еталонне «Я» із реальними музично-творчими й інтелектуальними здібностями, професійними можливостями, наявним рівнем фортепіанної підготовленості й отриманими результатами фортепіанного виконавства.

Сформована здатність магістрантів музичного мистецтва до рефлексивного аналізу, самовизначення, самооцінювання дозволяє майбутнім фахівцям зосередитись не тільки на успіхах та недоліках фахового навчання, фортепіанної підготовки тощо, але й усвідомити динаміку власного фахового розвитку, що, у свою чергу, дозволяє скорегувати життєві й фахові цілі. Тобто рефлексія магістрантів музичного мистецтва являє собою складний інтегрований до мисленнєвого механізму процес, який дозволяє співвідносити навчальне середовище і власну навчальну діяльність в цьому середовищі, зокрема, навчальну діяльність у галузі фортепіанного навчання.

Водночас, рефлексія магістрантів музичного мистецтва уможлиблює персональне моделювання процесу фортепіанного навчання, ґрунтуючись на самостереженні, самооцінюванні і самокорекції навчальної діяльності. Причому таке моделювання відбувається у відповідності до базових аксіологічних орієнтирів особистості.

Л.Байсара, Н.Червич, проаналізувавши науковий доробок у галузі рефлексії особистості, визначають 3 основні різновиди цього феномену:

ситуативну (або актуальну), яка «...забезпечує безпосередній контроль поведінки людини в актуальній ситуації, осмислення її елементів, аналіз того, що відбувається» [3, 24];

ретроспективну, яка «...проявляється у схильності до аналізу діяльності, яка була виконана в минулому...» [3, 25];

перспективну, яка «...співвідноситься з функцією аналізу майбутньої дії...» [3, 25].

Після дослідження поняття «рефлексія» доречним, на нашу думку, є перехід до розгляду поняття «рефлексивні уміння», над яким працювали такі педагоги-науковці, як С.Гончаренко, Н.Гуткіна, М.Келеси, А.Козир, О.Рудницька, О.Хоружа, О.Щолокова, а також китайські дослідники Вен Чаоцян, Мін Шаовей та ін.

Розглядаючи рефлексивні уміння вчителя, А.Козир окреслює їх сутність з позицій вмотивованості педагога щодо власного особистісного й професійного самовдосконалення, коли фахівець педагогічного профілю актуалізує свою здатність до аналізу власних ціннісних переконань з метою дізнатися про себе якомога більше [6].

О.Хоружа та М.Келесі пов'язують рефлексивні уміння із здатністю особистості вчителя музичного мистецтва до мисленнєво-аналітичних дій, спрямованих на дослідження власного мистецького, знаннєвого, ціннісного багажу. Причому обидві дослідниці розглядають формування

рефлексивних умінь в ареалі формування креативності мислення безпосередньо у контексті творчої музичної діяльності студентства [13], [14], [4].

Ф.Кортхаген – дослідник фахових рефлексивних умінь вчителя, розробник спеціальної моделі практичної циклічної рефлексивної педагогічної діяльності, що отримала назву ALACT model, розробив основні етапи означеної педагогічної діяльності для її конкретного циклу [1]. Сама назва цієї моделі ALACT являє собою узагальнену анаграму щодо послідовного перебігу цих етапів протягом одного циклу, а саме:

A – action – означає здійснення особою практичної дії;

L – looking back of the actions – зворотній аналітичний погляд (або погляд назад) на сам процес провадження дії, а також на результати виконаної діяльності як у контексті її складових, так і у її цілому;

A – awareness of essential actions – різнобічне осмислення окремих елементів дії, а також їх взаємовплив, колаборація, інтеграція в процесуальних межах;

C – creating of alternative methods of the action – віднайдення альтернативних шляхів, практичних методів та способів щодо виконання означеної дії з метою розв'язання поставленої задачі, вирішення проблеми абощо;

T – trial – виконання нового варіанту практичної дії як альтернативний шлях досягнення раніше поставлених цілей [1].

З огляду на проведений аналіз рефлексивних умінь майбутніх учителів музичного мистецтва, фахівців педагогічного профілю слід зауважити, що на нашу думку, усвідомлення майбутніми вчителями музичного мистецтва, викладачами мистецьких дисциплін цінності власної місії у контексті її співставлення із персональною мотивацією щодо професійних досягнень засвідчують сформованість рефлексивних умінь. Причому базовим підґрунтям для сформованості означених умінь

виступає спроможність особистості не тільки до самоаналізу професійних досягнень, але й до адекватного осмислення майбутнім фахівцем власних особистісно-фахових можливостей, реального психічного стану, набутого позитивного й негативного професійного досвіду тощо.

Продовжуючи аналіз і дослідження сутності поняття «мистецько-рефлексивні уміння» доцільно зупиниться на розгляді поняття «мистецька рефлексія». Проблематика мистецької рефлексії майбутніх фахівців-музикантів складала предмет досліджень таких науковців у царині педагогіки мистецтва, як М.Брилін, О.Бурська, І.Грінчук, А.Козир, В.Міщанчук, Н.Мозгальова, Г.Падалка, І.Парфентьева, Є.Піскунова, О.Рудницька та ін. Зокрема, за деталізованим і глибоким визначенням професора Г.Падалки, мистецька рефлексія являє собою осмислення майбутнім вчителем музичного мистецтва «...власних психічних станів і процесів...», що здійснюється під час роботи над твором мистецтва, коли студент усвідомлено співставляє ці стани й процесі із «...переживаннями, відтвореними в художньому образі» [9, 158-159]. Авторка, досліджуючи феномен мистецької рефлексії, проводить паралель між образним змістом художнього твору й «...результатами самоаналізу власного внутрішнього життя» [9, 158-159].

В.Міщанчук, ґрунтуючись на науковій позиції Є.Піскунової, окреслює базований на мистецькій рефлексії алгоритм професійної діяльності майбутніх учителів музичного мистецтва, який передбачає:

«... постановку мети діяльності,
рефлексивний аналіз ситуації,
добір методів, прийомів та засобів музично-виконавської діяльності на основі рефлексії,
їх проектування та конструювання відповідно до означеної мети,
здійснення проекту,

рефлексія на розрізнення того, що планувалось, і того, чого...досягли» [8, 189].

Нам імпонує формулювання сутності мистецької рефлексії, розроблене І.Парфентьевою, яка визначає цей феномен в якості інтегрованої спроможності фахівця-музиканта актуалізувати психологічний стан емоційної готовності до дослідження явищ музичного мистецтва під час вирішення нестандартних педагогічних задач мистецького навчання з метою персонального самовираження у процесі опрацювання музичних творів [10], [11].

Аналіз науково-теоретичних досліджень щодо рефлексії особистості загалом і мистецької рефлексії зокрема з позицій філософії, психології, педагогіки, педагогіки мистецтва тощо уможливив розроблення нами сутності поняття «мистецька рефлексія магістрантів музичного мистецтва». Отже, на нашу думку, сутність мистецької рефлексії магістрантів музичного мистецтва являє собою обумовлений потребою удосконалення мистецького продукту процес мисленнєво-аналітичної діяльності, який здійснюється з метою подолання негативних явищ та складнощів мистецького навчання. При цьому процесуальні компоненти мистецької рефлексії передбачають:

осмислення проведеної мистецької діяльності шляхом її мисленнєвої реконструкції, послідовності актів мистецької діяльності, її проблемних ситуацій тощо;

критичне самооцінювання проведеної мистецької діяльності, проведене на базі аналізу чинників і реального підґрунтя складнощів, або проблем що виникли у процесі створення мистецького продукту;

моделювання й корекція зміненої норми мистецької діяльності шляхом критичного осмислення попереднього й унормування нового мистецького досвіду.

Отже, спираючись на розроблене нами визначення мистецької рефлексії, доцільно зазначити наступне:

для осмислення проведеної мистецької діяльності шляхом її мисленнєвої реконструкції застосовуються мисленнєві дії та операції конкретизації, абстрагування послідовності актів мистецької діяльності, її проблемних ситуацій тощо;

для критичного самооцінювання проведеної мистецької діяльності, зокрема, прилюдних фортепіанних концертних виступів, виконання перед учнями на уроках музичного мистецтва фортепіанних творів для слухання, прилюдних заходів поточної та підсумкової атестації з фортепіано тощо застосовується, як правило, мисленнєвий акт аналізу проведеного виступу, успішних та неуспішних його елементів, а також їх причин; і разом із мисленнєвим актом аналізу застосовується мисленнєва операція порівняння реальних результатів прилюдного виступу і уявного еталонного зразку, до якого магістрант прагнув під час індивідуальних занять та репетицій у процесі фортепіанного навчання;

для моделювання й корекції зміненої норми мистецької діяльності шляхом критичного осмислення попереднього й унормування нового мистецького досвіду залучається мисленнєвий акт аналізу попереднього досвіду фортепіанного виконавства і на його підґрунті мисленнєвий акт синтезу зміненого уявного еталонного інтерпретаційного зразку.

Таким чином, механізм мистецької рефлексії магістрантів музичного мистецтва, спрямованої на критичне осмислення власних способів, мотивів, шляхів, принципів мистецької діяльності загалом і фортепіанного навчання зокрема, активно залучаючи мисленнєві дії та операції аналізу, синтезу, порівняння, конкретизації, абстрагування тощо, актуалізує також інші функції мислення, а саме:

функцію цілеутворення, що забезпечує, з одного боку, процес формування у свідомості магістранта музичного мистецтва уявного еталонного зразку інтерпретації фортепіанного твору як образу кінцевого результату роботи над цим твором, до втілення якого у практичному фортепіанному виконавстві треба прагнути як до досягнення поставленої конкретної мети; а з іншого боку, зміну уявного еталонного зразку як кінцевої мети роботи над твором або виникнення нових інтерпретаційних цілей;

функцію розуміння, що забезпечує критичне усвідомлення попереднього й унормування нового мистецького досвіду шляхом засвоєння, привнесення й включення набутих знань у попередній мистецький досвід;

функцію розв'язання задач і проблем, що сприяє розв'язанню проблемних ситуацій процесу фортепіанного навчання щодо подолання труднощів фортепіанної репетиційної роботи, зниження негативного впливу стресорів під час прилюдних виступів тощо.

Звертаючись до проблеми взаємодії мистецької рефлексії із наведеними вище функціями мисленнєвої діяльності вчителя музичного мистецтва, слід окремо зупинитись на проблематиці ситуаційної й надситуаційної проблемності, що входить до сфери функції розв'язання задач і проблем.

О.Хоружа, характеризуючи рівень ситуаційної проблемності, стверджує, що на цьому рівні майбутній учителя музичного мистецтва здійснює вирішення поточних задач власного фахового навчання, фортепіанної підготовки, а також фахової діяльності під час педагогічної практики. У той час, як рівень надситуаційної проблемності характеризується дослідницею у контексті осмислення студентом необхідності персонального розвитку тих чи інших рис, здібностей, спроможностей, професійних умінь та навиків власної особистості [12]. До

таких умінь можна віднести мистецько-рефлексивні уміння магістрантів музичного мистецтва, до визначення яких доцільно перейти після розгляду проблематики умінь особистості та мистецької рефлексії.

Висновки. Проведений у психолого-педагогічному та мистецько-педагогічному контексті аналіз понять «рефлексія», «мистецька рефлексія», «рефлексивні уміння» дозволив здійснити наукове узагальнення сутності мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва, а також конкретизувати характерні ознаки цих умінь.

Отже, доцільно визначити сутність мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва у контексті фортепіанного навчання в якості інтегративного динамічного комплексу засвоєних і відпрацьованих способів активного провадження мисленнєвої діяльності, базованого на механізмі мисленнєвих дій та операцій і спрямованого на забезпечення актуального самоконтролю, самоаналізу й самокорекції власної поведінки в реальних ситуаціях провадження мистецького навчання загалом і фортепіанного навчання зокрема, шляхом критичного усвідомлення й оцінювання результатів та динаміки власного фортепіанного розвитку, що ґрунтується на набутому досвіді аналізу й оцінювання попередніх результатів мистецького навчання, які створюють підґрунтя для перспективного передбачення, планування й коригування нових мистецьких досягнень.

До характерних ознак мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва належать:

чіткість уявлення і повне розуміння сутності, змісту й специфіки мистецької діяльності, що була виконана, виконується або має бути виконана в майбутньому;

обґрунтованість мистецької діяльності на базі засвоєної у процесі мистецького навчання загалом і фортепіанного навчання зокрема сукупності знань, на підґрунті якої провадиться означена діяльність;

здатність до консолідації механізму мисленнєвих дій та операцій (рефлексивного самоаналізу, самооцінювання, самоспостереження, а також синтезу, порівняння, абстрагування, конкретизації тощо) під час провадження мистецької, зокрема, інтерпретаційної, музично-виконавської діяльності тощо;

спроможність до варіативного поєднання й залучення різних мисленнєвих дій та операцій у процесі провадження мистецької діяльності, зокрема, під час індивідуальних занять з фортепіано, самостійної фортепіанної підготовки, фортепіанного виконавства тощо;

врахування впливу навчального середовища як на результати власної мистецької діяльності, що провадиться у процесі фортепіанного навчання, так і на динаміку персонального музичного, інтелектуально-творчого розвитку;

усвідомлення логіки поетапного перебігу мисленнєвих дій та операцій під час провадження мистецької рефлексії;

осмислення значущості сформованості комплексу мистецько-рефлексивних умінь як основи для підвищення результативності процесу мистецької діяльності, що здійснюється у процесі фортепіанного навчання, а також самовдосконалення себе як творчої особистості.

Сформульоване авторське визначення сутності мистецько-рефлексивних умінь магістрантів музичного мистецтва у контексті фортепіанного навчання, а також встановлені характерні ознаки цих умінь, утворили підґрунтя для подальших розвідок щодо розроблення педагогічної моделі й педагогічного інструментарію для їх формування.

Література:

1. Korthagen Fred A.J., Kessels Jos P.A.M. (1999). Linking theory and practice: changing the pedagogy of teacher education. Educational researcher. Vol. 28. № 4. pp. 4-17.
2. Kozyr A., Labunets V., Pankiv L., Liming W., GeyangZh. (2020). Methodological Aspects of Modernization of Professional Training of Future Music Teachers. Utopia y Praxis Latinoamericana. Revista Internacional de Filosofia y Teoria Social. Universidad del Zulia-Venezuela. Vol. 25. 2020. pp. 370-377.
3. Байсара Л.І., Черевач Н.Ю. (2009). Рефлексія як чинник розвитку художньої творчості учнів музичних шкіл. Вісник Дніпропетровського університету. Серія «Педагогіка і психологія». № 9/1. Випуск 15. С.23-30.
4. Келесі М. (1996). Особливості рефлексії як форми самопізнання особистості: автореферат дисертації кандидата психологічних наук: спеціальність 19.00.01 «Загальна психологія, психологія особистості, історія психології». Київ. 23 с.
5. Козир А.В. (2006). Методичні рекомендації з основ фахової майстерності для магістрів інститутів мистецтв. Київ: Логос. 58 с.
6. Козир А.В. (2008). Професійна майстерність учителів музики: теорія і практика формування в системі багаторівневої освіти: монографія. Київ: НПУ імені М.Драгоманова, 378 с.
7. Масол, Л. (2015). Художньо-педагогічні технології в освітній школі: єдність навчання і виховання. Харків: Друкарня Мадрид. 178 с.
8. Міщанчук В.М. (2019). Розвиток мистецької рефлексії майбутніх учителів музичного мистецтва в процесі музично-виконавської підготовки. Наукові записки. Серія педагогічні науки. Випуск 176. С.188-192.
9. Падалка, Г.М. (2008), Педагогіка мистецтва (Теорія і методика викладання мистецьких дисциплін). Київ: Освіта України. 274с.

10. Парфентьева І.П. (2011). Формування мистецької рефлексії у майбутніх учителів музики. Теорія та методика мистецької освіти. Наукова школа Г.М. Падалки. Колективна монографія під науковою редакцією А.В. Козир. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. С.285-291.
11. Парфентьева І. П. (2014). Специфіка формування рефлексії у майбутніх учителів музичного мистецтва на заняттях хорового класу. Науковий часопис НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія 14 : Теорія і методика мистецької освіти. Випуск 16(2). С. 104-108.
12. Хоружа О.В. Етнопедагогічне мислення майбутнього вчителя музики: ситуативний і надситуативний рівні проблемності. VII культурологічні читання пам'яті Володимира Подкопаєва. Культурна трансформація сучасного українського суспільства: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції 4-5 червня 2009 р. Київ: ДАККІМ. 2009. С. 392-396.
13. Хоружа О.В. Змістова структура етнопедагогічного мислення майбутнього вчителя музики. Вища школа: удосконалення якості підготовки фахівців: Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції (16-17 квітня). Черкаси: Черкаський національний університет імені Б.Хмельницького, 2009. С. 74-75.
14. Хоружа О.В. (2009). Компонентна структура етнопедагогічного мислення майбутнього вчителя музики. Науковий часопис національного педагогічного університету імені М.П. Драгоманова. Серія 14. Теорія і методика мистецької освіти: Збірник наукових праць. Київ: НПУ імені М.П. Драгоманова. Випуск 7 (12). С. 116-122.

References:

1. Korthagen Fred A.J., Kessels Jos P.A.M. (1999). Linking theory and practice: changing the pedagogy of teacher education. Educational researcher. Vol. 28. № 4. pp. 4-17.

2. Kozyr A., Labunets V., Pankiv L., Liming W., GeyangZh. (2020). Methodological Aspects of Modernization of Professional Training of Future Music Teachers. *Utopia y Praxis Latinoamericana. Revista Internacional de Filosofia y Teoria Social. Universidad del Zulia-Venezuela. Vol. 25. 2020. pp. 370-377.*
3. Baisara L.I., Cherevach N. (2009). Reflection as a factor in the development of artistic creativity of music school students. *Bulletin of Dnipropetrovs'k University. Series "Pedagogy and Psychology". No. 9/1. Issue 15. C.23-30 (in Ukrainian).*
4. Kelesi M. (1996). Peculiarities of reflection as a form of self-knowledge of the personality: thesis of the candidate of psychological sciences: specialty 19.00.01 "General psychology, personality psychology, history of psychology". Kyiv. 23 c.(in Ukrainian).
5. Kozyr A.V. (2006). Methodical recommendations on the basics of professional skills for Masters of art institutes. Kyiv: Logos. 58 p. (in Ukrainian).
6. Kozyr A.V. (2008). Professional skills of music teachers: theory and practice of formation in the system of multilevel education: monograph. Kyiv: Drahomanov National Pedagogical University, 378 p.(in Ukrainian).
7. Masol L. (2015), Art-pedagogical technologies in an educational school: the unity of learning and education: method. manual. Kharkiv: Madrid Printing House. 178 p.(in Ukrainian).
8. Mishchanchuk V.M. (2019). Development of artistic reflection of future music teachers in the process of music performance training. *Scientific notes. Series of pedagogical sciences. Issue 176. pp.188-192. (in Ukrainian).*
9. Padalka, G.M. (2008), *Pedagogy of Art (Theory and Methods of Teaching Art Disciplines)*. Kyiv: Education of Ukraine. 274p. (in Ukrainian).

10. Partfentieva, I.P. (2011). Formation of artistic reflection in future music teachers. Theory and methods of art education. Scientific school of G.M. Padalka. Collective monograph under the scientific editorship of A.V. Kozyr. Kyiv: Drahomanov National Pedagogical University. pp.285-291.(in Ukrainian).
11. Partfentieva I.P. (2014). Specificity of Formation of Reflection in Future Music Teachers at the Choir Class. Scientific Journal of the Drahomanov National Pedagogical University. Series 14: Theory and Methods of Art Education. Issue 16(2).pp. 104-108.(in Ukrainian).
12. Ethno-pedagogical thinking of the future music teacher: situational and supersituational levels of problematic. VIII cultural readings in memory of Volodymyr Podkopaev. Cultural transformation of modern Ukrainian society: Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Conference, June 4-5, 2009. pp. 392-396.(in Ukrainian).
13. Content structure of ethnopedagogical thinking of the future music teacher. Higher school: improving the quality of training: Collection of materials of the International Scientific and Practical Conference (April 16-17). Cherkasy: Cherkasy National University named after B. Khmelnytsky, 2009. pp. 74-75.(in Ukrainian).
14. Khoruzha O.V. (2009). Component structure of ethnopedagogical thinking of the future music teacher. Scientific Journal of the National Pedagogical Dragomanov University. Series 14. Theory and methods of art education: Collection of scientific papers. Kyiv: Drahomanov National Pedagogical University. Issue 7 (12). pp. 116-122.(in Ukrainian).

Citation: Yao Zijian (2023). THEORETICAL ASPECTS THE FORMATION ARTISTIC-REFLEXIVE SKILLS OF MASTER MUSIC STUDENTS IN THE PROCESS PIANO TRAINING. Frankfurt. TK Meganom LLC. Paradigm of knowledge. 2(56). doi: 10.26886/2520-7474.2(56)2023.7

Copyright Yao Zijian ©. 2023. This is an openaccess article distributed under the terms of the Creative Commons Attribution License (CC BY). The use, distribution or reproduction in other forums is permitted, provided the original author(s) or licensor are credited and that the original publication in this journal is cited, in accordance with accepted academic practice. No use, distribution or reproduction is permitted which does not comply with these terms.